

אונקלוס

בעופא ובכעירא ובכל
 רחשא דרחש על ארעא
 אפיק עמד ויתילדון
 בארעא ויפשוון ויסגון על
 ארעא: יח ונפק נח ובנוהי
 ואתתה ונשי בנוהי עמה:
 יט כל חיתא כל רחשא
 וכל עופא כל דרחש על

בַּיַּשָׁר בְּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־
 הָרֶמֶשׂ הַרְמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ * הוֹצֵא
 אֶתְךָ וְשָׂרְצוֹ בְּאָרֶץ וּפְרוּ וּרְבוּ
 עַל־הָאָרֶץ: (יח) וַיֵּצֵא־נֹחַ וּבְנָיו
 וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ: (יט) כָּל־

* הוצא קרי

הַחַיָּה כָּל־הָרֶמֶשׂ וְכָל־הָעוֹף כָּל רוֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ

רש"י

המטה: (יז) הוצא. הולא כתיב הולא קרי, הולא ג, הולאס אתה: ושרצו בארץ. ולא כתיבה, מגיד
 אמור להם שאלו, הולא, חס אינס רונים ללאת שאף הנהמה והעוף נאסרו כמשמית:

עיקר שפתי חכמים

נ הוצא פי' תעשה שיצאו מעצמם. והוצא פי' הוציאם אתה:

לקוטי הלכות

העולמות הקדושים, העולמות העליונים,
 ועל-כן פתיב: הוצא מן התבה, וקרין: הוצא.
 ופירש רש"י: אמר להם שיצאו, ואם לא ירצו
 הוציאם בעל-כרחם. מוכן מזה שלא ירצו
 ברצונם לצאת מן התבה. וזה רמז על כל
 מה שפתיבנו בענין זה, שבודאי מי שרוצה
 לשוב היה מרצה שיניחוהו לישב תמיד בבית
 המדרש במקום קדוש ולעסוק בתורה ותפלה,
 אבל ה' יתברך רוצה בקיום העולם ומספב
 עם האדם שמכרח כמה פעמים לצאת מהבית
 המדרש לעסוק בצרכי הגוף ופרנסה וכו' שכל
 זה פתיב ונפיק, וזה קשה על האדם מאד,
 כי יודע שכשיצא לחוץ הוא בסכנה גדולה,
 אבל לא סגי בלאו הכי. שזהו פתיב מה
 שפתיב התבה לא ירצו לצאת מהתבה כי אם
 בגורת ה' יתברך שאמר להם לצאת, פי ה'
 יתברך רוצה שהאדם יעבד אותו בזה העולם
 דיקא, שהוא בכללו פתיב ונפיק בגוד

העולמות הקדושים, העולמות העליונים,
 ועל-כן גם בזה העולם ההכרח שתהיה
 עבודתו בפתיב על ונפיק דיקא. וזה פתיב
 וישלח את הערב, שמכאן בזה חדש שזהו
 דוד שהיה קורא תמיד בערב וכו' ושלחהו
 הקדוש-ברוך-הוא ממלכותו והוציאו מביתו,
 ומה פתיב ביה: 'ויצא יצוא ושוב', דכתיב
 (שמואל-ב טו): 'ודוד עלה במעלה הזיתים הולך
 ובוכה וראש לו חפוי, היה יוצא ושב בתשובה
 והתודה על חטאתיו ומבקש רחמים עליהם
 וכו' עד יבשת המים' וכו', עד-כאן לשונו.
 ועין שם מה שמפירש 'וישלח את הינה'
 שלש פעמים, שמרמז על הגלות עד הגלות
 האחרון הנה שנאמר עליו: ולא יספה שוב
 אליו עוד, שבשביל זה מתארך הגלות הנה
 כל כך, אבל אף-על-פי-כן הוא יתברך מוזמן
 ומחכה אימתי תשוב, עין שם כל זה היטב.

(לקוטי הלכות - הלכות ז-ס"ט)